nieuws

Lichtvervuiling is onderschatte oorzaak insectensterfte

nieuws

Lichtvervuiling is een belangrijke factor die over het hoofd wordt gezien bij het zoeken naar verklaringen voor de daling van de insectenpopulatie. Dat schrijven onderzoekers van de Universiteit van Washington in het wetenschappelijk tijdschrift Biological Conservation. “Artificieel licht tijdens de nacht, gecombineerd met chemische vervuiling, invasieve soorten en klimaatverandering, is de drijvende kracht achter de neergang van insecten. In tegenstelling tot de andere oorzaken is lichtvervuiling bovendien iets dat gemakkelijk te voorkomen is”, klinkt het.

17 DECEMBER 2019 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:52

Lees meer over:
milieu
natuur

Lichtvervuiling is een belangrijke factor die over het hoofd wordt gezien bij het zoeken naar verklaringen voor de daling van de insectenpopulatie. Dat schrijven onderzoekers van de Universiteit van Washington in het wetenschappelijk tijdschrift Biological Conservation. “Artificieel licht tijdens de nacht, gecombineerd met chemische vervuiling, invasieve soorten en klimaatverandering, is de drijvende kracht achter de neergang van insecten. In tegenstelling tot de andere oorzaken is lichtvervuiling bovendien iets dat gemakkelijk te voorkomen is”, klinkt het.

Eerder dit jaar trokken wetenschappers aan de alarmbel nadat ze vaststelden dat insecten over heel de wereld in sneltempo verdwijnen. "Dat heeft een verwoestend effect op het leven op onze planeet. Het zorgt voor een catastrofale achteruitgang van onze natuurlijke ecosystemen”, noemden de onderzoekers het. Als mogelijke oorzaken werden het intensief gebruik van land, verstedelijking en landbouwactiviteiten aangestipt, al gaf hun studie geen uitsluitsel over de mate waarin deze verantwoordelijk zijn. In de media werden in dat kader landbouwactiviteiten, en vooral het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, naar voor geschoven als dé oorzaak van de teloorgang van insecten.

De onderzoekers van de Universiteit van Washington zijn van mening dat er echter een belangrijke - zoniet de belangrijkste - oorzaak ontbreekt in het lijstje, namelijk lichtvervuiling. “Landbouwers gebruikten licht lange tijd als methode om insecten te onderdrukken”, zegt Brett Seymoure, gedragsecologist en hoofdauteur van het artikel in Biological Conservation. “Maar door de verdere ontwikkeling van de infrastructuur door mensen en het goedkoop worden van verlichting, is lichtvervuiling een probleem op bijna een kwart van de wereldwijde oppervlakte.”

Volgens Seymoure kan artificieel licht een impact hebben op insecten op bijna elke mogelijke manier, zeker omdat ongeveer de helft van alle insecten ter wereld nachtdieren zijn. “Recent onderzoek in het Verenigd Koninkrijk bracht bijvoorbeeld aan het licht dat de populatie motten sterker daalt in een omgeving met veel kunstlicht tegenover een donkere omgeving. Ook de koplampen van

voertuigen trekken insecten aan en zorgen er zo voor dat er alleen al in Duitsland 100 miljard insecten per zomer sterven. Artificieel licht zorgt er ook voor dat sommige insectensoorten geen paringspartner vinden. Denk maar aan viervliegjes die bioluminescente signalen uitwisselen de paartijd", somt hij op.
Maar er zijn nog meer bevindingen die licht naar voor kunnen schuiven als belangrijke oorzaak van insectensterfte. Zo maken sommige insecten gebruik van lichtreflecties om het nodige water te vinden om hun eieren te leggen. Door lichtvervuiling vergissen zij zich gemakkelijk waardoor ze hun eieren bijvoorbeeld op asfalt leggen en er dus geen nageslacht geboren wordt. Of jonge insecten worden gestoord in hun ontwikkeling doordat zij zich vergissen in de lengte van dag en nacht.
Daarnaast kan ook de zoektocht naar eten beïnvloed worden door lichtvervuiling. Insecten die licht vermijden, zullen in een omgeving die vervuild wordt door licht minder op zoek gaan naar voedsel. Daarnaast kan lichtvervuiling er ook voor zorgen dat insecten beter gezien worden door hun prooien. Zo zijn spinnen, ratten, gecko's en andere predatoren allemaal al teruggevonden in de buurt van lichtbronnen terwijl ze zich te goed deden aan insecten.
Al die bevindingen tonen volgens de onderzoekers aan dat lichtvervuiling een heel moeilijk gegeven is voor insecten om mee om te gaan. "De meeste menselijke oorzaken voor de achteruitgang van insecten gaan in natuurlijke golven zoals klimaatverandering of invasieve soorten, wat maakt dat insecten zich kunnen aanpassen over de tijd. Maar de dagelijkse cirkel van dag en nacht is constant sinds het begin der tijden waardoor adaptatie zeer moeilijk is", stelt Brett Seymoure.
Nochtans is lichtvervuiling in zijn ogen de gemakkelijkste van alle bedreigingen van insecten om aan te pakken. "Eens je een licht dooft, is het weg. Het moet niet wegblijven of opgeruimd te worden, zoals andere verontreinigende stoffen. Daarmee wil ik niet zeggen dat we af moeten van alle licht. We moeten het gewoon verstandiger gaan gebruiken", klinkt het. Licht op bewegingsdetectoren, gedimde lichten, LED-lampen en het vermijden van blauwwitte lichten zijn voorbeelden van verstandig gebruik van licht.
Het bewijs dat lichtvervuiling een ernstige impact heeft op ons ecosysteem is overduidelijk sterk", besluiten de onderzoekers. "Het is nu aan de maatschappij om belangrijke stappen te zetten om de omgeving veiliger te maken voor insecten." Een eerste belangrijke stap is bijvoorbeeld het opstellen van een nationaal lichtreductieplan, al dan niet bij wet opgelegd.
Een Canadese vervuilingsexpert, die niet betrokken was bij de studie, stelt dat lichtvervuiling inderdaad een significante impact kan hebben op insecten. "Maar het is nog te vroeg om te zeggen dat de impact van lichtvervuiling even groot is dan andere stressfactoren", besluit hij.

Bron: The Guardian

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada